

NOTATKA / NOTE

Drugie stwierdzenie rynnicy wierzbowej *Chrysomela collaris* LINNAEUS, 1758 (Coleoptera: Chrysomelidae) na Wyżynie Lubelskiej

Second record of the leaf beetle *Chrysomela collaris* LINNAEUS, 1758 (Coleoptera: Chrysomelidae)
in Lubelska Upland

Lucyna KUZKO¹, Maciej FILIPIUK²

¹ Studenckie Koło Naukowe Biologów, Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, ul. Akademicka 19, 20-033 Lublin,
e-mail: lucynakuzko@gmail.com, ORCID: 0009-0009-4577-533X

² Katedra Zoologii i Ochrony Przyrody, Instytut Nauk Biologicznych, Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, ul. Akademicka 19,
20-033 Lublin, e-mail: maciej.filipiuk@mail.umcs.pl, ORCID: 0000-0002-8833-2856

ABSTRACT. New data on the occurrence of *Chrysomela collaris* LINNAEUS, 1758 (Coleoptera: Chrysomelidae) in Poland. This species is reported from Ciesacin peatland near Garbatówka for the second time in the Lubelska Upland. The observation was made on a grey willow *Salix cinerea*.

KEY WORDS: *Chrysomela*, willow, wetland, rare species, Polesie, Poland.

Rynnica wierzbowa *Chrysomela collaris* LINNAEUS, 1758 należy do chrząszczy (Coleoptera) z rodziny stonkowatych (Chrysomelidae) i podrodziny Chrysomelinae (WARCHAŁOWSKI 1973). Jest gatunkiem palearktycznym, a jej nominatywny podgatunek występuje od Europy Zachodniej (Francja, Holandia) przez Europę Środkową i Północną (Łotwa, Norwegia) aż po Rosję i północno-wschodnie Chiny (BEZDĚK i SEKERKA 2024). W Polsce podawany głównie z nielicznych stanowisk obejmujących północne i zachodnie regiony kraju (BURAKOWSKI i in. 1990, SZAWARYN 2023). Na Wyżynie Lubelskiej do tej pory stwierdzony jednokrotnie, w okolicach Chełma (BUCZYŃSKI i in. 2019).

Naturalnymi siedliskami tego gatunku są tereny podmokłe, w tym torfowiska, pobraża wód i rowów, rozlewiska oraz skraje wilgotnych lasów i łąk (WARCHAŁOWSKI 1973, BURAKOWSKI in. 1990). Jako wyspecjalizowany fitofag jest ściśle związany z licznymi gatunkami wierzb *Salix* spp., m.in. wierzbą kruchą *Salix fragilis* L., wierzbą uszatą *Salix aurita* L., gdzie zarówno postaci dorosłe, jak i larwy żerują na liściach. Poza preferowanymi roślinami żywicielskimi bywa rzadko notowany na topolach *Populus* spp. (WARCHAŁOWSKI 1973, 1994). Imagines obserwowane od maja do lipca (WARCHAŁOWSKI 1994, BOGACHEVA i KHRULEVA 2001, BUCZYŃSKI i in.

2019). Szczegółowy opis morfologii tego gatunku przedstawia WARCHAŁOWSKI (1994).

Nowe stanowisko rynnicy wierzbowej stwierdzono na Wyżynie Lubelskiej:

– FB49 Ciesacin ad Garbatówka (51.3640°N, 23.1076°E), 10 V 2026, 1 ex., 20 V 2026, 4 exx., torfowisko niskie, leg. et det. L. KUZKO, M. FILIPIUK.

Ryc. 1. Rynnica wierzbowa *Chrysomela collaris* na wierzbie szarej *Salix cinerea* na stanowisku Ciesacin (fot. M. FILIPIUK).

Fig. 1. Leaf beetle *Chrysomela collaris* on grey willow *Salix cinerea* from Ciesacin (phot. M. FILIPIUK).

Imagines żerowały na wierzbach szarych *Salix cinerea* L. rosnących wzdłuż rowu na obrzeżach torfowiska Ciesacin (Ryc. 1). Jest to torfowisko niskie ulegające sukcesji, objęte ochroną czynną polegającą na wykaszaniu zarastającej je trzciny oraz wierzb w celu ochrony siedlisk ptaków otwartych mokradeł, np. wodniczki *Acrocephalus paludicola* (VIEILLOT, 1817), dubelta *Gallinago media* (LATHAM, 1787). Wykaszanie odbywa się fragmentami, naprzemiennie w cyklu dwuletnim, nie obejmując jednak otaczających torfowisko zakrzaczeń, na których stwierdzone zostały rynnice. Miejsce obserwacji zlokalizowane jest w obrębie dwóch obszarów Natura 2000: Polesie PLB060019 oraz Jeziora Uściwierskie PLH060009, a także w obrębie Rezerwatu Biosfery „Polesie Zachodnie”.

Warto wspomnieć, że wschodnia Lubelszczyzna obfituje w siedliska podobne do tego, gdzie stwierdzono rynnicę wierzbową, tj. mokradła z dużym udziałem wierzb, co sugeruje możliwość występowania silnej regionalnej populacji tego gatunku.

Podziękowania

Serdecznie dziękujemy dr. Rafałowi KRAWCZYKOWI za oznaczenie gatunku wierzb.

PIŚMIENNICTWO

- BEZDĚK J., SEKERKA L. 2024. Catalogue of Palaearctic Coleoptera. Volume 6/2/1. Updated and Revised Second Edition. Chrysomeloidea II (Orsodacnidae, Megalopodidae, Chrysomelidae). Brill, Leiden / Boston. 750 ss.
- BOGACHEVA I.A., KHRULEVA O.A. 2001. Leaf beetle *Chrysomela collaris*: adaptations to the existence in mountains and in the arctic region. Entomological Review, **82** (9): 1239.
- BUCZYŃSKI P., PRZEWOŹNY M., ANGUS R., BAMEUL F., BILTON D., BUCZYŃSKA E., FOSTER G., FOSTER S.L., GEIJER J., GEREND R., GOSIK R., HENDRICH L., HERBIG C., KÖHLER J., NILSSON A.N., SCHEERS K., SMITH M., TARKOWSKI A., TURNER C., WATSON W.R.C. 2019. Beetles (Coleoptera) of wetlands and other aquatic habitats in the Polish part of the Polesie region found during the Balfour-Browne Club Meeting 2016. Rocznik Muzeum Górnośląskiego w Bytomiu, **25** (1): 1–28.
- BURAKOWSKI B., MROCZKOWSKI M., STEFAŃSKA J. 1990. Chrzęszcze – Coleoptera. Stonkowate – Chrysomelidae, część 1. Katalog Fauny Polski, **23**, 16: 193.
- SZAWARYN K. 2023. Chrzęszcze (Insecta: Coleoptera) Wyspy Sobieszewskiej. Rocznik Muzeum Górnośląskiego w Bytomiu, **29** (4): 1–19.
- WARCHAŁOWSKI A. 1973. Chrzęszcze – Coleoptera. Stonkowate – Chrysomelidae. Podrodziny: Chrysomelinae i Galerucinae. Klucze do oznaczania owadów Polski, 19, Zeszyt **94b**: 1–96.
- WARCHAŁOWSKI A. 1994. Chrysomelidae – stonkowate. Część IV (Insecta: Coleoptera). Fauna Polski, **16**: 1–301.

Wpłynęło: 8.07.2026

Zaakceptowano: 28.09.2026

Redaktor prowadzący: Rafał RUTA